

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto V - Cena 15 lir - 10 jugolir - 2.50 din

TRST petek 25. februarja 1949

VOLIVCI!
CITAJTE PAZLJIVO VOLIVNI ZAKON, KI GA OBJAV-
LJAMO TUE DNI, V NASEM DNEVNIKU!
IZREZITE SI BESEDILO, DA BOSTE ZNALI PRAVILNO
POSTOPATI NA JUNIJSKIH VOLITVAH!

Postnina plačana v gotovini
Spedizione in abbon. postale

Stev. 47 (1137)

Protestna nota FLRJ italijanski vladi zaradi napadov na Slovence v Gorici

Jugoslovanski minister Mladen Iveković je izročil v italijanskem zunanjem ministrstvu protestno noto zaradi fašističnih napadov na Slovence ob proslavi stoletnice Prešernove smrti - Jugoslovanska vlada zahteva kaznovanje krivcev in spoštovanje določb mirovne pogodbe

RIM, 24. (Tanjug) - Jugoslovanski minister v Rimu dr. Mladen Iveković je danes izročil italijanskemu zunanjemu ministrstvu protestno noto glede zadnjih sovražnih dejanj in fašističnih napadov proti članom slovenske manjšine v Gorici ob priliki proslave stoletnice Prešernove smrti.

V noti se poudarja, da so fašistični elementi italijanske katoliške akcije in italijanskega socialnega gibanja (MSI), naščuvani po protislovenskem dnevniku «Giornale di Trieste», v nedeljo 13. februarja težko napadli skupino Slovencev, ki so se pripravljali, da v ljudskem domu v Gorici proslavijo stoletnico smrti Franceta Prešerna, največjega slovenskega pesnika.

Cepivo so bile italijanske oblasti pravčasno obveščene o tej proslavi in čeprav so bile pravčasno napredne, naj poduzamejo potrebne ukrepe, da preprečijo provokacije fašističnih elementov, niso italijanske oblasti v Gorici napravile nič v tem smislu. Ta težki napad, je med drugim rečeno v noti, zaradi katerega je bilo težko ranjenih sedem Slovencev in več drugih lažje ranjenih, se je zgodil ob navzočnosti podkvestorja in agentov italijanske policije v Gorici.

Vi v notu se poudarja, da so fašistični elementi italijanske katoliške akcije in italijanskega socialnega gibanja (MSI), naščuvani po protislovenskem dnevniku «Giornale di Trieste», v nedeljo 13. februarja težko napadli skupino Slovencev, ki so se pripravljali, da v ljudskem domu v Gorici proslavijo stoletnico smrti Franceta Prešerna, največjega slovenskega pesnika.

Cepivo so bile italijanske oblasti pravčasno obveščene o tej proslavi in čeprav so bile pravčasno napredne, naj poduzamejo potrebne ukrepe, da preprečijo provokacije fašističnih elementov, niso italijanske oblasti v Gorici napravile nič v tem smislu. Ta težki napad, je med drugim rečeno v noti, zaradi katerega je bilo težko ranjenih sedem Slovencev in več drugih lažje ranjenih, se je zgodil ob navzočnosti podkvestorja in agentov italijanske policije v Gorici.

Protest antifašistične mladine proti zločinom grške monarhofašistične vlade

IZ POROČIL DNEVNEGA ČASOPISA smo zvedeli, da je grška monarhofašistična vlada v Tripolisu na Peloponezu, obsedla na smrt pet mladincev, med katerimi sta tudi dve mladinki, ker so podpirali partizansko gibanje.

Organizacija Zveze antifašistične mladine angloameriške cone Tržaškega ozemlja, ki izraža mišljenje in želje mladincev naše cone, protestira proti zločinom ravnanju vojskih sodišč monarhofašistične vlade, ki obsoljo na smrt najboljši sinove grškega naroda zato, ker so podpirali partizane - borce za svobodo grškega naroda.

Zato zahteva naša organizacija od Varnostnega sveta, da podvzame primerne korake pri grški vladi in prepreči zločin nad južnasko grško mladino.

ZVEZA ANTIFAŠISTIČNE MLADINE
ANGLOAMERIŠKE CONE
TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Monarhofašisti morijo demokrate v zaporih

Senator Terracini protestiral proti umorom demokratov v Grčiji in Iraku

RIM, 24. - Senator Umberto Terracini, predsednik odbora za svobodno Grčijo in odbora za demokratsko solidarnost, je poslal predsedniku vlade Grčije in Iraku brzojavki, v katerih je izrazil energičen protest proti barbarškemu umoru demokratičnih predstavnikov Paparigasa, Fehedaja in Kibibija, žrtve sovraštva in okrutnosti sovražnikov svobode.

Odkar so namreč zločini v monarhofašistični Grčiji uvidevali, da iz svoje smrtno obsodbe demokratičnih borcev ostre proteste vsega demokratičnega sveta, so sklenili, da bodo ti demokrate izvajali v zaporih samomora ali pa, da se bodo kar na cesti metali pod mimo dveh avtomobilov. Tako je za Paparigasom, ki se je obesil v zaporu, že napravil samomor se neki drugi demokrat, te dni se je na tretji vrzel pod avtomobil, čim je bil aretiran.

Ko poroča o umoru generalnega sekretarja grške konfederacije dela Paparigasa v atenskih zaporih, piše «Trud»:

«Nemoremo, da je Paparigas napravil samomor, ne more preslepiti nikogar. Znano je namreč, da so atenski oblasti želele dolgo časa od strani voditelja grških sindikatov, Paparigasa, da bil nesobčen borec za svobodo in neodvisnost Grčije, voditelj sindikatov in aktivni član KP Grčije. Pred dvema letoma je pred komisijo Varnostnega sveta za preiskavo položaja na severnih mejah Grčije v imenu grških sindikatov izjavil, da je v Grčiji monarhofašistični režim, ki tepta demokratske svobode in preganja sindikalne voditelje.

Umor Paparigasa ni oslabil zločin atenskih oblasti. Na pobudo angloameriških gospodarjev skušata Solulis in Caltaris začetni demokratski gibanje v Grčiji in mu s fizičnim iztrebljenjem odvzeti najboljše borce za stvar delovnega reda. Spomin na Paparigasa, pogumnega borca za pravice delavskega razreda Grčije, bo večno živel v srcih grške delovne ljudstva in v srcih vseh, ki so za mir, svobodo in neodvisnost narodov.

«Daily Workers» piše da ne bo nihče, ki je poznal neuklonljiv borbeni duh voditelja grških sindikatov in voditelja komunistov Paparigasa, na hitro verjel naznanilo atenske fašistične policije, da je storil samomor. Radio Svobodna Grčija je že lani v avgustu avril pred fašistično zaroto, ki je imela namen umoriti Paparigasa. Kar se je zgodilo sedaj, bo še bolj povečalo odločnost angleških delavcev, da podpro grške sindikate v njihovi borbi proti atenskim tiranom.

Med tem ko tudi generalni štab monarhofašistične vojske priznava napade partizanov, pa navaja radio Svobodna Grčija nekaj vojaških številk o izgubah fašistov. Tako so enote demokratske vojske zadle v borbah v Epiru med 19. januarjem in 16. februarjem precejšnje izgube: 422 mrtvih, ranjenih in ujetih.

Med tem ko tudi generalni štab monarhofašistične vojske priznava napade partizanov, pa navaja radio Svobodna Grčija nekaj vojaških številk o izgubah fašistov. Tako so enote demokratske vojske zadle v borbah v Epiru med 19. januarjem in 16. februarjem precejšnje izgube: 422 mrtvih, ranjenih in ujetih.

Med tem ko tudi generalni štab monarhofašistične vojske priznava napade partizanov, pa navaja radio Svobodna Grčija nekaj vojaških številk o izgubah fašistov. Tako so enote demokratske vojske zadle v borbah v Epiru med 19. januarjem in 16. februarjem precejšnje izgube: 422 mrtvih, ranjenih in ujetih.

Med tem ko tudi generalni štab monarhofašistične vojske priznava napade partizanov, pa navaja radio Svobodna Grčija nekaj vojaških številk o izgubah fašistov. Tako so enote demokratske vojske zadle v borbah v Epiru med 19. januarjem in 16. februarjem precejšnje izgube: 422 mrtvih, ranjenih in ujetih.

Med tem ko tudi generalni štab monarhofašistične vojske priznava napade partizanov, pa navaja radio Svobodna Grčija nekaj vojaških številk o izgubah fašistov. Tako so enote demokratske vojske zadle v borbah v Epiru med 19. januarjem in 16. februarjem precejšnje izgube: 422 mrtvih, ranjenih in ujetih.

Med tem ko tudi generalni štab monarhofašistične vojske priznava napade partizanov, pa navaja radio Svobodna Grčija nekaj vojaških številk o izgubah fašistov. Tako so enote demokratske vojske zadle v borbah v Epiru med 19. januarjem in 16. februarjem precejšnje izgube: 422 mrtvih, ranjenih in ujetih.

Med tem ko tudi generalni štab monarhofašistične vojske priznava napade partizanov, pa navaja radio Svobodna Grčija nekaj vojaških številk o izgubah fašistov. Tako so enote demokratske vojske zadle v borbah v Epiru med 19. januarjem in 16. februarjem precejšnje izgube: 422 mrtvih, ranjenih in ujetih.

Med tem ko tudi generalni štab monarhofašistične vojske priznava napade partizanov, pa navaja radio Svobodna Grčija nekaj vojaških številk o izgubah fašistov. Tako so enote demokratske vojske zadle v borbah v Epiru med 19. januarjem in 16. februarjem precejšnje izgube: 422 mrtvih, ranjenih in ujetih.

Med tem ko tudi generalni štab monarhofašistične vojske priznava napade partizanov, pa navaja radio Svobodna Grčija nekaj vojaških številk o izgubah fašistov. Tako so enote demokratske vojske zadle v borbah v Epiru med 19. januarjem in 16. februarjem precejšnje izgube: 422 mrtvih, ranjenih in ujetih.

Med tem ko tudi generalni štab monarhofašistične vojske priznava napade partizanov, pa navaja radio Svobodna Grčija nekaj vojaških številk o izgubah fašistov. Tako so enote demokratske vojske zadle v borbah v Epiru med 19. januarjem in 16. februarjem precejšnje izgube: 422 mrtvih, ranjenih in ujetih.

Med tem ko tudi generalni štab monarhofašistične vojske priznava napade partizanov, pa navaja radio Svobodna Grčija nekaj vojaških številk o izgubah fašistov. Tako so enote demokratske vojske zadle v borbah v Epiru med 19. januarjem in 16. februarjem precejšnje izgube: 422 mrtvih, ranjenih in ujetih.

Med tem ko tudi generalni štab monarhofašistične vojske priznava napade partizanov, pa navaja radio Svobodna Grčija nekaj vojaških številk o izgubah fašistov. Tako so enote demokratske vojske zadle v borbah v Epiru med 19. januarjem in 16. februarjem precejšnje izgube: 422 mrtvih, ranjenih in ujetih.

Med tem ko tudi generalni štab monarhofašistične vojske priznava napade partizanov, pa navaja radio Svobodna Grčija nekaj vojaških številk o izgubah fašistov. Tako so enote demokratske vojske zadle v borbah v Epiru med 19. januarjem in 16. februarjem precejšnje izgube: 422 mrtvih, ranjenih in ujetih.

Med tem ko tudi generalni štab monarhofašistične vojske priznava napade partizanov, pa navaja radio Svobodna Grčija nekaj vojaških številk o izgubah fašistov. Tako so enote demokratske vojske zadle v borbah v Epiru med 19. januarjem in 16. februarjem precejšnje izgube: 422 mrtvih, ranjenih in ujetih.

Med tem ko tudi generalni štab monarhofašistične vojske priznava napade partizanov, pa navaja radio Svobodna Grčija nekaj vojaških številk o izgubah fašistov. Tako so enote demokratske vojske zadle v borbah v Epiru med 19. januarjem in 16. februarjem precejšnje izgube: 422 mrtvih, ranjenih in ujetih.

Med tem ko tudi generalni štab monarhofašistične vojske priznava napade partizanov, pa navaja radio Svobodna Grčija nekaj vojaških številk o izgubah fašistov. Tako so enote demokratske vojske zadle v borbah v Epiru med 19. januarjem in 16. februarjem precejšnje izgube: 422 mrtvih, ranjenih in ujetih.

Padla je zadnja krinka z Vidalijevega jalovega izgovora

Člen XXVI. odstavka 5 volivnega zakona za občinske volitve, (ukaz št. 33), ki bodo predvidoma v juniju t. l., ki je objavljen v zadnjih številkih uradnega lista VU, predpisuje med drugim:

«Člani glasovalnega so pripušteni voliti, ki pokažejo osebno izkaznico ali drugi dokument, ki ga je izdala javna uprava samo, da je opremljen s fotografijo.

V pomanjkanju pripravnega dokumenta za identifikacijo, potrdi identiteto eden izmed članov urada, ki volivca osebno pozna in se podpisuje v stolpcu za identifikacijo.

Menimo, da je s tem vsakemu neumnemu Tomažu, ki doles ni verjel, da nova krivična osebna izkaznica ni potrebna za izvrševanje volivne pravice, sedaj jasno, kako jalov je bil Vidalijev izgovor, ko je javno pozval Tržačane, naj občinske volitve ne sodelujejo, češ da brez njih ne bodo mogli voliti.

Sedaj je tudi vsakomur jasno, zakaj je Vidali to storil: očito samo zato, da je z omenjenim svojim proglasom podprl vse tiste nacionalistične italijanske stranke, ki o dovednosti v javni upravi ne vedo ničesar ali pa, ki so na liniji «italianissimi» Trsta t. j. na Aireyevi eslopi politični li, njih priključitve Trsta k Italiji.

Kovinarji iz ČSR v Angliji

Predsedstvo sindikatov ČSR je sprejelo vabilo sindikata britanskih kovinarjev češkim kovinarjem. Sklenjeno je bilo, da bodo poslali v Veliko Britanijo šest uslužbencev kovinske industrije, da bodo študirali metode proizvodnje.

Predsednik Gottwald je danes podpisal zakon o epuraciji rezervnih in upokojenih častikov.

Thorez in Duclos obsojata vojno politiko francoske vlade

PARIZ, 24. - Na današnjem poljudnem zasedanju francoske skupščine so razpravljali o interpelaciji, ki jo je predložil poslanec MRP Scherer glede zadnjih Thorezovih izjav.

Poslanec Pierre Andre, pripadnik republikanske stranke svobode je celo zahteval, naj bi vlada postala komunistična stranka izven zakona.

Maurice Thorez je v svojem odgovoru med drugim dejal: Po štirih letih zmag Zdrženih narodov se ozračje polni z elektriko. Sedaj gre za vprašanje miru ali vojne, v kateri bi bila Francija zaveznica zahodne Nemčije in frankofon. Hoteli bi prikazati Sovjetsko zvezo kot napadalca.

Thorez je nato obsojal delo mednarodnih trstov, ki so že dvakrat pogoltni svet v vojno, ter ameriške imperialiste, ki so vrnili Porurje Nemčiji. Francoski delavci, je dejal Thorez, bodo napravili vse, da onemogočijo vojno. Ne moremo verjeti, da si bo ameriško ljudstvo kaj kakor kateri drugi narod izbralo vojno. Toda ameriški voditelji, ki so izbrali vojno, hočejo doseči, da bo ameriško ljudstvo in drugi narodi odobroli. Nasproti tej napadli politiki se Sovjetska zveza drži spoštovanja podpisanih dogovorov. Sovjetska zveza je prišla do skrajnosti svojih koncepcij. Stalin je večkrat sporel Trumanu, da je pripravljen s njim razpravljati o spornih vprašanjih.

Govornik je dalje obsodil protisovjetsko kampanjo, ki jo vodijsko celo na sodišču, ter ustanovitev vr-

hovnega štaba v Fontaineblau. Pozivamo francosko ljudstvo, je nadaljeval Thorez, naj se zdrži proti tej politiki in zahtevamo ustanovitve vlade demokratične enotnosti. Komunisti branijo stvar Francije, republike in miru.

Komunistični poslanec Tourne je nato poudaril, da so prijatelji miru budno na straži in da bodo znali nastopiti, francosko ljudstvo pa ne bo nikoli šlo v vojno proti Sovjetski zvezi. Komunist De Chambrun je izjavil, da je atlantski pakt vojni napačen, Marshallov načrt ima nevarne stranske in vojaške omedlece.

Govoril je nato komunistični poslanec Duclos, ki je poudaril, da je Francija vezana s Sovjetsko zvezo po zavezniški pogodbi. Predsedniku pa je dejal, da je obvezan to pogodbo spoštovati, če ni naklonjen politiki škofov papirja. Nimate poguma odpovedati te pogodbe, je pripomnil Duclos, zato jo cinjeno krišite. Američani se nas hočejo poslužiti za svojo vojno. Te ga ne bo francosko ljudstvo nikoli sprejelo. Zaključil je z besedami: Vlada pripravlja vojno na hujškane svojih ameriških gospodarjev in vodi v svet protisovjetsko politiko. Mi komunisti se bomo uprli tej politiki, ki vodi Francijo v propast. Nikoli ne bomo sprejeli vojne, ki bi imela edini vzrok prihraniti krizo ameriškega kapitalizma. V vodite vojno politiko.

Predsednik Queille je v svojem odgovoru seveda dejal, da ne bo Francija nikoli šla v napadalno vojno. Zugal pa je komunistom s sodnim postopanjem, ker da rušijo moralno oboroženih sil.

zvočnosti dveh pri, ki ne spadata k občinskemu osebju. Ta dokaz je treba doprinesiti v teku 10 dni po razpisu volitev.

Člen XI.
KDO NE MORE BITI IZVOLJEN
Oddelek 1. - Za občinske svetovalec ne morejo biti izvoljeni:

a) ministri in državni podtajniki fašističnih vlad, ki so bili v funkciji ali imenovan od 6. januarja 1925 dalje;

b) senatorji, katerim je bil njihov mandat odvzet;

c) poslanci, ki so po 3. januarju 1925 glasovali za osnovne zakone ki se imeli namen obdržati fašistični režim;

d) člani fašističnega parlamenta;

e) prefekti in kvestorji, ki so bili imenovani na podlagi fašističnih naslovov, načelniki pokrajnih in kvestorji, ki jih je imenovala vlada italijanske socialne republike ali pa nemške okupacijske oblasti;

f) predsedniki pokrajnih in vsi, ki so bili župani v zadnjem petletju fašističnega režima (1938 do 1943), ali pa jih je imenovala za takšno funkcijo vlada italijanske socialne republike ali pa nemške okupacijske oblasti;

g) člani posebnega sodišča za zaščito države in člani izrednih sodišč italijanske socialne republike;

h) višji oficirji in oficirji generalov, oboroženih sil države, ki so bili na podlagi epuracije odstavljeni iz službe z ali brez izgube pravice do pokojnine (in oficirji kvestorji kolonije, ki so zaradi sodelovanja po 13. oktobra 1943 z orožnimi silami).

(Nadaljevanje na 2. strani)

V Beogradu bodo pogajanja med Anglijo in Jugoslavijo za dolgoročno trgovinsko pogodbo

BEograd, 24. - Ministrstvo zunanjih zadev FLRJ sporoča: Ob sklenitvi trgovinske pogodbe med Anglijo in Jugoslavijo, 23. decembra 1948 v Londonu, je bilo v načelu dogovorjeno, da se bodo čim prej pričela pogajanja za sklenitev dolgoročne trgovinske pogodbe. V smislu tega dogovora se bodo pričela pogajanja za dolgoročno trgovinsko pogodbo v prvih dneh marca v Beogradu. Zato bo te dni prispevala v Beograd britanska delegacija, ki bo v imenu Velike Britanije vodila pogajanja.

Tudi Nemčija na konferenci o atomski energiji

LONDON, 23. - Prihodni mesec bo v Londonu in v Oxfordu konferenca, ki bo trajala en teden in na kateri bodo govorili razni strokovnjaki o atomski energiji. Te konference se bodo udeležile Kanada, Francija, ZDA, Nemčija, Danska in Švedska.

Kitajska demokratična vojska zopet napreduje

NANKING, 24. - Radio osvoboditvene Kitajske poroča, da sta Mao-tung in Čuen-laj, predsednik in podpredsednik kitajske KP 22. februarja v nekem mestu 250 km južno od Pekinga sprejela Saoliceja, šefa nacionalistične delegacije, s katerimi so bili nekatere generali. Ti poslanci so nastopali kot privatne osebe in so se s komunističnimi voditelji pogovarjali na splošno o miru in o obnovitvi pomorskega prometa med osvobodeno in nacionalistično Kitajsko.

Ista radijska postaja je tudi danes sporočila, da je v Tangku, ki je prišlešče Tiencina, prišla ameriška ladja «President Buchanan». Prišla je iz Fusana na Koreji in je lahko raztovarila svoje blago.

Iz Nankinga uradno poročajo, da pet kolon kitajske demokratične vojske, ki stejejo okrog sto tisoč vojakov, okrožajo mesto Sian. Tudi čete iz Honana se pomikajo proti Sianu. To je največji premik čet v

Jugoslovanski predlogi o Koroški so v skladu z načeli demokratičnega miru

Aleš Bebler je izjavil pred namestniki za Avstrijo, da je Jugoslavija pripravljena sprejeti kompromisno rešitev koroškega vprašanja - Sovjetska delegacija podpira ugoslovansko stališče

LONDON, 24. - Danes je pred namestniki zunanjih ministrov, ki razpravljajo o mirovni pogodbi z Avstrijo, jugoslovanski namestnik zunanjega ministra Bebler obrazložil jugoslovansko stališče ob navzočnosti avstrijskega zunanjega ministra Gruberja.

Izjavil je, da je Jugoslavija pripravljena predlagati kompromisno rešitev. Zahteval je nato za Koroško samovoljo pod avstrijsko suverenostjo. Avtonomna pokrajina bi morala torej imeti lastno upravo, lastno varnostno službo, ki bi bili odvisni od pokrajinske vlade, s po-kralniško zbornico in tudi z avtonomno sodno upravo.

Glavne točke, ki jih je predlagal minister Bebler, so:

1. Sprememba sedanje meje v korist Jugoslaviji na podlagi poravnalnih predlogov, ki naj se pozneje postavi.
2. Politična, gospodarska in kulturna avtonomija za oni del Slo-venske Koroške, ki bo ostal v Avstriji.
3. Osnovne reparacije, ki jih mora Avstrija plačati Jugoslaviji, v višini, ki se mora določiti.
4. Jamstva za spoštovanje pravice slovenske manjšine, ki bo ostala onstran avtonomnega ozemlja.

Jamca, da se ostale zahteve, ki jih je Jugoslavija ob raznih prilikah postavila, v ničemer ne spre-menijo zaradi novih predlogov o ureditvi glavnih vprašanj. Minister Bebler je tako-le zaključil svoje poročilo: Pripravljeni smo postaviti naše točne predloge, čim bodo go-tovi, da so se države, ki so do se-daj odklanjale naše zahteve, izjave pripravljene našemu sprejetju štiri omenjene točke, ki so v po-polnem skladu z velikimi načeli de-mokratičnega miru, za katerega smo se skupno borili.

Po izjavah dr. Beblerja se je na-daljevanje konference odgodilo na ponedeljek, ko bo avstrijski zuna-nji minister Gruber odgovoril.

Na občo, ki ga je priredilo dru-štvo inozemskih tiska, je dr. Be-bler izjavil: Čeprav ima Jugoslavi-ja neoporečno pravico do vse Slo-venske Koroške, pristaja na to, da ve iz ljubezni do miru in s težkim srcem. Glede štirih točk, ki jih je predlagal kot kompromis pred namestniki zunanjih ministrov, je Bebler izjavil:

«ko sem predložil te točke, sem pozval delegate zahodnih držav - ker nam je podpora sovjetske de-legacije zanjama - naj sprejmejo ta načela, in sem se obvezal, da predložim konkretne predloge, čim bodo ta načela sprejeta. S posta-vitvijo teh predlogov je Jugoslavija napravila več kot svojo dolžnost.

Glavni argument nasprotnikov jugoslovanske teze je plebiscit iz leta 1920, ki ga je Jugoslavija iz-gubila za 9 glasov. Priznati bi bilo treba dejstvo, da so ta plebiscit do-bili Slovenci, t. j. Jugoslavija, v južnem delu Slovenske Koroške, t. j. na področju ob sedanji Jugosla-

viji. Ne moremo prevzeti na svoje rane niti dela odgovornosti za mo-rebiten nov neuspeh in vsi zahte-re izraziti zavestni imajo dolžnost, da dosežejo mirno rešitev.

Glede vprašanja reparacij, ki jih Jugoslavija zahteva od Avstrije, je Bebler dejal: Dovolj je samo neko-liko dobre volje s strani zahodnih zaveznikov, da načelno priznajo re-paracije. To vprašanje se bi lahko rešilo v malem času. Kaj velja ar-gument, da Avstrija ne more pla-čati? Ta argument bi veljal samo, če bi šlo za dolg, ki se lahko plača ali ne. Tu pa gre za obnovo naših mest in naših vasi, ki so jih pogo-stoma bombardirale ali zažgale av-strijske čete. Zato je, da Avstri-ja ne more plačati, zato je, da Jugoslavija to lahko napravi. Mi smo tisti, ki smo sedaj prisiljeni to napraviti z našimi tekočimi pro-metnimi izdatki. Kaj pa se z dru-gimi dela glede vseh drugih strani tega vprašanja in med dru-gim glede vprašanja pospeševanja razvoja trgovinskih odnosov med industrijsko in poljedelstko državo, ki bi lahko izhajal iz tovrstne ob-veznosti Avstrije do Jugoslavije? Koliko lažje bi bilo videti državo, ki je bila med vojno združena z Nemčijo in ki je sedaj okupirana po oboroženih silah zaveznikov, da bi jo evakuirali in da bi se vrnila k normalnemu življenju? Ne bi li morda bil ta korak velik dobiček v sedanjem položaju? Je zaključil dr. Bebler.

Glasi avstrijske KP «Volks-stimme» je objavilo 22. februarja t. l. vest, na podlagi katere trdi, da so v Londonu v teku tajna po-

govorja o Koroški. V tem zvezi je bil izjavljen, da je sedaj okupirana po oboroženih silah zaveznikov, da bi jo evakuirali in da bi se vrnila k normalnemu življenju? Ne bi li morda bil ta korak velik dobiček v sedanjem položaju? Je zaključil dr. Bebler.

Glasi avstrijske KP «Volks-stimme» je objavilo 22. februarja t. l. vest, na podlagi katere trdi, da so v Londonu v teku tajna po-

govorja o Koroški. V tem zvezi je bil izjavljen, da je sedaj okupirana po oboroženih silah zaveznikov, da bi jo evakuirali in da bi se vrnila k normalnemu življenju? Ne bi li morda bil ta korak velik dobiček v sedanjem položaju? Je zaključil dr. Bebler.

Glasi avstrijske KP «Volks-stimme» je objavilo 22. februarja t. l. vest, na podlagi katere trdi, da so v Londonu v teku tajna po-

govorja o Koroški. V tem zvezi je bil izjavljen, da je sedaj okupirana po oboroženih silah zaveznikov, da bi jo evakuirali in da bi se vrnila k normalnemu življenju? Ne bi li morda bil ta korak velik dobiček v sedanjem položaju? Je zaključil dr. Bebler.

Glasi avstrijske KP «Volks-stimme» je objavilo 22. februarja t. l. vest, na podlagi katere trdi, da so v Londonu v teku tajna po-

govorja o Koroški. V tem zvezi je bil izjavljen, da je sedaj okupirana po oboroženih silah zaveznikov, da bi jo evakuirali in da bi se vrnila k normalnemu življenju? Ne bi li morda bil ta korak velik dobiček v sedanjem položaju? Je zaključil dr. Bebler.

Glasi avstrijske KP «Volks-stimme» je objavilo 22. februarja t. l. vest, na podlagi katere trdi, da so v Londonu v teku tajna po-

govorja o Koroški. V tem zvezi je bil izjavljen, da je sedaj okupirana po oboroženih silah zaveznikov, da bi jo evakuirali in da bi se vrnila k normalnemu življenju? Ne bi li morda bil ta korak velik dobiček v sedanjem položaju? Je zaključil dr. Bebler.

Glasi avstrijske KP «Volks-stimme» je objavilo 22. februarja t. l. vest, na podlagi katere trdi, da so v Londonu v teku tajna po-

govorja o Koroški. V tem zvezi je bil izjavljen, da je sedaj okupirana po oboroženih silah zaveznikov, da bi jo evakuirali in da bi se vrnila k normalnemu življenju? Ne bi li morda bil ta korak velik dobiček v sedanjem položaju? Je zaključil dr. Bebler.

Glasi avstrijske KP «Volks-stimme» je objavilo 22. februarja t. l. vest, na podlagi katere trdi, da so v Londonu v teku tajna po-

govorja o Koroški. V tem zvezi je bil izjavljen, da je sedaj okupirana po oboroženih silah zaveznikov, da bi jo evakuirali in da bi se vrnila k normalnemu življenju? Ne bi li morda bil ta korak velik dobiček v sedanjem položaju? Je zaključil dr. Bebler.

Glasi avstrijske KP «Volks-stimme» je objavilo 22. februarja t. l. vest, na podlagi katere trdi, da so v Londonu v teku tajna po-

govorja o Koroški. V tem zvezi je bil izjavljen, da je sedaj okupirana po oboroženih silah zaveznikov, da bi jo evakuirali in da bi se vrnila k normalnemu življenju? Ne bi li morda bil ta korak velik dobiček v sedanjem položaju? Je zaključil dr. Bebler.

Glasi avstrijske KP «Volks-stimme» je objavilo 22. februarja t. l. vest, na podlagi katere trdi, da so v Londonu v teku tajna po-

govorja o Koroški. V tem zvezi je bil izjavljen, da je sedaj okupirana po oboroženih silah zaveznikov, da bi jo evakuirali in da bi se vrnila k normalnemu življenju? Ne bi li morda bil ta korak velik dobiček v sedanjem položaju? Je zaključil dr. Bebler.

Objavljamo prvih 17 členov ukaza št. 3

UKAZ ŠTEV. 33

Predpisi za občinske volitve
v coni A

(Nadaljevanje s 1. strani)

lami, ki so se borile proti Italiji, bili brisani iz seznamov z izgubo čina;

b) ducejevi mušketirji, oficirji dobrovoljne milice za narodno varnost v stalni službi z izjemo tistih, ki so bili dodeljeni verskim, zdravstvenim in pomožnim službam, in pripadniki libijskih legij, železniške milicije, pošto-telegrafске, univerzitetne, gozdne, cestne in luške milicije, pripadniki italjske liktorske mladine, organizacij DICAT in DACOS.

i) oficirji, ki so efektivno služili v oboroženih silah italjske socialne republike, oficirji republiške narodne straže in pripadniki črnih brigad, avtonomnih legij ter posebnih oddelkov politične policije italjske socialne republike;

j) uradniški javnih uprav višjih od devete stopnje hierarhičnega državnega reda ali pa z njo izenačeni, ki so bili zaradi epuracijske obsebe suspendirani iz službe z ali brez izgube pravice do pokojnine;

k) tisti, ki so imeli eno izmed sledečih funkcij ali pa eno od odgovarjajočih ženskih funkcij: tajnik fašistične stranke, član velikega fašističnega sveta, član nacionalnega direktorija fašistične stranke, pripadnik nacionalnega sveta fašistične stranke, nadzornik fašistične stranke, federalni tajnik ali podtajnik, federalni inšpektor, politični tajnik občine s prebivalstvom, ki ni manjše od 20.000 prebivalcev;

l) tisti, ki so bili dokončno zbrani iz profesionalnih seznamov zaradi epuracijske obsebe;

m) tisti, ki so bili vpisani v republikanski fašistični stranko.

Vsekaror pa so lahko voljeni tisti, ki, čeprav so spadali v eno ali drugo navedeno kategorijo, niso bili kompetentna oblast proglasila za nezakazane, ali pa glede katerih so epuracijske komisije izrekle oprostitveno sodbo.

Oddelek 2. — Za občinske svetovalece ne morejo biti izvoljeni:

a) cerkvene osebe in svečeniki, ki imajo jurisdikcijo in duševništvo, ali njihovih rednih namestnikov in članov kapitulov ali kolegijev;

b) vladni funkcionarji, ki nadzorujejo občino, in uradniški njihovih uradov;

c) tisti, ki prejemale plačo ali mezdo od občine ali od ustanov, institucij ali podjetij, ki so odvisne od občine same, ali pa jih občina podpira, ali so pod njenim nadzorstvom, kakor tudi upravitelji takšnih ustanov, institucij ali podjetij;

d) uradniki javnih skrbstvenih ali dobrodelnih institucij v območju občine;

e) tisti, ki upravlja občinski denar in niso še položili ob računov;

f) tisti, ki imajo višje tožbe z občino;

g) tisti, ki so posredno ali neposredno udeleženi v službah, iztergalnicah, v dobavah in zakupih v interesu občine ali pa pri družbah ali podjetjih pridobitnega značaja, katere občina na kateri način podpira;

h) tisti, ki imajo likviden in izterljiv dolg napram občini, pa jim je dovoljen zakoniti moratorij;

i) sodniki prizivnega sodišča, sodišča in okrajnega sodišča (preturje);

j) člani upravnega odbora cone.

Ne morejo biti istočasno člani istega občinskega sveta predniki in potomci, sorodniki prve stopnje, posinovljeni in tisti, ki so jih posinovili, mož in žena.

Clen XII.

VOLITVE OBČINSKIH SVETOV

Oddelek 1. — Volitve občinskih svetovalcev se izvršijo v vseh občinah kot splošno volilno pravico, z neprednostnim, svobodnim in tajnim glasovanjem kandidatnih list in s proročnim predstavitvostvom.

Oddelek 2. — Volitve ene občine volijo vsakega svetovaleca enako.

Clen XIII.

DATUM VOLITEV

Zaveznika vojskova uprava določi s svojim ukazom nedeljo, ko se bodo morale v posameznih občinah izvršiti volitve.

Zupan vsake občine mora o tem obvestiti volivce z oglasom, ki mora biti objavljen 45 dni pred dnevnimi volitvami, in označiti tudi kraj volišča.

Volilna komisija izvoli v roku osemna dne pred dnevnimi volitvami zupan enega od dveh izvoljenih listov, ki sta pri njem položeni v smislu člena XX. odloka 2, ukaza št. 345 od 24. septembra 1948.

Clen XIV.

KANDIDATURE

Oddelek 1. — Kandidature, grupiranje v liste, ki vsebujejo število kandidatov, ki ni nižje od ene polne in ne višje od števila svetovalcev, ki jih je treba izvoliti, mora predložiti najmanj:

300 volivcev v občini Trst;
100 volivcev v občini Milje;
30 volivcev v občini Devin-Nabrežina in Dolina;
10 volivcev v občinah Repentana in Zgonik.

Število predlagateljev ne more presegati tretjine označenih števil. Predlagatelji morajo biti volilci, ki so vpisani v volilnih seznamih občine in njihov podpis overovi notar ali občinski tajnik ali okr. sodnik (epretor) ali pa spravi sodnik. Glede volivcev, ki ne znajo pisati, je postopki po določbah člena VII. odloka 3 ukaza 345 od 24. septembra 1948.

Vsak volivec ne more podpisati več kot eno izjavo o predložitvi liste.

Oddelek 2. — Za vse kandidate morajo biti navedeni: priimek, ime,

TRŽAŠKI DNEVNIK

Delodajalci nočejo ugoditi
zahtevam delavcev CRDA

Dolžnost sindikalnih voditeljev je, preprečiti še nadaljnje zavlačevanje pogajanj za povišanje mezd kovinarjem in pričeti z resnično odločno borbo, ki bo lahko zagotovila delavstvu zmago nasproti izkoriščevalcem

Se vedno se nadaljujejo pogajanja med predstavniki delodajalcev in sindikalnih organizacij za rešitev spornega vprašanja o povišanju mezd kovinarjem delavcem CRDA. Kljub temu da so predstavniki sindikalnih organizacij do podrobnosti obvestili predstavnike delodajalcev o položaju, v katerem so danes prisiljeni živeti kovinarji delavci, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Dolžnost sindikalnih voditeljev je, preprečiti še nadaljnje zavlačevanje pogajanj za povišanje mezd kovinarjem in pričeti z resnično odločno borbo, ki bo lahko zagotovila delavstvu zmago nasproti izkoriščevalcem

Se vedno se nadaljujejo pogajanja med predstavniki delodajalcev in sindikalnih organizacij za rešitev spornega vprašanja o povišanju mezd kovinarjem delavcem CRDA. Kljub temu da so predstavniki sindikalnih organizacij do podrobnosti obvestili predstavnike delodajalcev o položaju, v katerem so danes prisiljeni živeti kovinarji delavci, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahteve svojih uslužbencev ter na ta način pripomogli k izboljšanju njihovih življenjskih pogojev.

Na zadnjem skupnem sestanku, ki je bil v sredo, so sindikalni predstavniki poudarili delodajalcem, da so delavci CRDA zelo ogorčeni zaradi zavlačevanja pogajanj ter zahtevajo, da se ta prekinijo in da se prične ostra borba za dosego uresničitve njihovih upravičenih zahtev.

Zato so sindikalni predstavniki pozorili delodajalce, da spremenijo svoje stališče do zahtev svojih uslužbencev ter da jim ugodijo, če ne, da bi se vsa stvar še bolj zaostrila ter privedla delavstvo CRDA do novih odločitev. V primeru, da vprašanje ne bi bilo rešeno v teku tega tedna, ga bodo izvedli prihodnji teden uradu za delo ali pa bodo kar pričeli z odločno borbo v obrambo interesov tržaškega delavstva.

Delodajalci se še vedno izgovarjajo, češ da plače tržaških kovinarjev, ki prejajajo mnogo nižje plače kot njihovi tovariši v italijanskih tovarnah in ladjedelnicah, se delodajalci ne mudi, da bi rešili upravičene zahte

GORIŠKI DNEVNIK

PODRUŽNICA UREDNIŠTVA IN UPRAVE PRIMORSKEGA DNEVNIKA V GORICI - SVETOGORSKA ULICA 42 - TEL. 749

„Junaški“ branitelji italijanstva zopet na delu

Deseti dan po kulturnem škandalu so „zastopniki dvatisočletne kulture“ z bombnim napadom hoteli preprečiti planinski ples

Znani branitelji italijanstva Gorice so se včeraj ponovno izkazali ob priliki plesa, ki ga je priredilo Slovensko planinsko društvo v dvorani Mladice. Okoli 10 in četrti so strastno pred vzhodom v plesno dvorano opazili jasen svet na nasprotni strani stavbe, kateremu je sledila močna eksplozija. „Neznanci so namreč vrtili bombo proti oknu dvorane, ki gleda na plesno dvorano, kar je bilo zelo nevarno, ker je bila bomba zelo blizu plesalcev, kar bi seveda imelo mnogo hujše posledice.“

Nazvojni organi javne varnosti so takoj pričeli s preiskavo in ugotovili, da so bombažni črtili preko dvorane v ul. Arcevecevo št. 5 v notranje dvorišče dvorane, kjer so vrtili bombo. Goriška kultura je poskušala, da so policisti ustavili dva mladenčca, ki so ju našli na ulici v bližini dvorane in sta se jim zdeli sumljiva.

Se pred pričetkom plesa je bilo opaziti na Verdievem korzu in pred vzhodom v dvorano skupine dober znanih razgrajen, ki so se verjetno pripravljali za junjsko dejavnost. Zjutraj pa se je nekdo, ki je predstavljal za zastopnika MIR-a (Movimento italiano revisionista) zanimal v neki goriški kavarni o plesu ter hotel vedeti, kdo ga priredi, kakšni ljudje se ga bodo udeležili.

Uspela planinska prireditve

Bombe eksplozije ne motijo dobre volje planincev

Slovensko planinsko društvo v Gorici je v sredo zvečer priredilo v dvorani „Ragno d'oro“ tradicionalen planinski ples, na katerega je povabilo člane in prijatelje. Povabilu se je odzvalo preko dve sto Slovencev iz mesta in okolice, kar je bilo to prvi slovenski zabavni večer v mestu po priključitvi naše pokrajine k Italiji.

V okusno okrašen dvorani planinski motiv in veliko sliko klasičnega, ki je v malo dvorano premaknili vse gore, so se planinci zelo zavrteli ob zvokih Triglavskih maršev. Med plesalci je bilo opaziti mnogo narodnih nos in za kločki ter na jopičkih planincev so se mučnasto smehljale planke.

Posebno je bilo živahno, ko je orkester zaigral tuja in domača narodna pesni. Ko je veselo razpoloženje doseglo svoj vrhunec, je močna eksplozija presenetila vse navzoče, se najbolj muzikante. Dogodek opisujemo na drugem mestu.

Slovinci pa, ki jim dnevno servirajo tale pozdrave, so ostali hladnokrvni in ob spremljanju zvoncev razvili šip kar nadaljevali s plesom. Odbor SPD je v zvezi s tem podvel vse potrebne korake.

Polnopravni se je pričela prodaja listkov za srečev, ki je imel tla razpolaga mnogo lepih in tudi dobrih darov, med katerimi pa je prevladoval „Boro-talco“ in „Lava tutos“.

Okrog petih zjutraj se je zabavalo srečno kontala v največje zadovoljstvo vseh. Goričani se še priporočajo SPD-ju za take zabave.

Naročila sviloprejkinega semena

Pokrajinski kmetijski konzorcij obvešča vse zainteresirane kmetovalce, da se je te dni pričel sprejem naročil za sviloprejkino seme, ki jih sprejemajo v posameznih krajišlede osebe: v Romansu: Viktor Anton, v Villesah: Garin Galiano, v Mediji tudi za Verso: Stakul Marija, v Krmini tudi za Vals: Angorisa, Boatina, Monticello. Novali, Pradis: Tess Achille, v Braganu tudi za vse okoliške vasi.

Nevarne igrače

V Steverjanu so otroški našli večer dve ročni bombi, ki so jih takoj razstrelili.

Čitate in širite Primorski dnevnik!

Priljubljenost 66 odst. V šestih volivnih okrajih je bilo 68 odst. vseh volivnih upravičencev tega leta v IV. volivnem razredu: 74 odst. vseh socialistov je bilo v IV. razredu. V okrajih pa socialisti v prvem razredu sploh niso kandidirali niti leta 1900, niti leta 1913. Prav tako, kakor razne moči italijanske liberalne stranke od nižjih proti višjim razredom, tako pada v smeri proti višjim razredom moč socialistične stranke. V posameznih razredih so dobili socialisti:

IV. volivnem razredu:	1909:	24.9%	1913:	23.0%
III.	(4.3%)		19.2%	
II.	3.3%		5.1%	
I.	—		—	

V prvem razredu svojih kandidatov sploh niso postavljali. V drugem, kjer je voljo uradno, so kandidirali obkraj, vendar so dobili le majhno število glasov, nekako eno desetino vseh volivnih upravičencev. Opazen pa je napredek od prvih do drugih občinskih volitev. Poseben napredek je zaznamovati v III. volivnem razredu, kjer je voljo malo-

meščanstvo. Leta 1909, so postavili socialisti kandidature le pri Sv. Jakobu (v Zg. Carolo ob volivni okraj), šele leta 1913, pa tudi v ostalih petih okrajih. Uspeh je bil prav dober. Za ocenitev socialističnega volivnega rezultata v III. razredu naj dodamo še te številke: v III. razredu je bilo leta 1913, 30.9 odst. vseh volivnih upravičencev; od vseh socialistič-

Seja pokrajinskega upravnega sveta

- Pokrajinski upravni svet je na redni tedenski seji dne 22. t. m. drugim sklenil naslednje:
1. Sprejeti od notranjega ministrstva predlagano pogodbo o upravljanju avtomobilske službe pri pokrajinskem zdravstvenem uradu.
 2. Povišati na 100.000 lir letno prispevek v prid pokrajinski družbi za pogodbovanje.
 3. Izdati pooblastilo za nekatera nujna dela v prefekturini palači in v palači kvesture.
 4. Nabaviti potrebne platnene čitnike proti sončni pripeki za srednje šole „Crispija“ v Tržicu.
 5. Nakazati odškodnino kmetovalcem del v pokrajinski palači.
 6. Nabaviti valilnik poljedelski poslovalnici pokrajinskega psihiatričnega zavoda.
 7. Dovoliti ponoven predjem pokrajinskim uslužbenecem na račun se obljubljenih ekonomskih izboljšanj.
 8. Nagraditi one pokrajinske uslužbence, ki so dopolnili 25 ali več let službe pri ustanovi.
- Končno je pokrajinski upravni svet preučil vprašanje pomoči k tuberkulozi nagnjenih bolnikov. S tem v zvezi je sklenil lotiti se preureditve hotela Tommaso, ki ga je pokrajinska uprava kupila prav v ta namen.

15 sodčkov kovancev

Včeraj je dospelo na goriški kmetovalec 15 sodčkov polnih kovinastih novcev, ki bodo zamenjali papirnati denar.

Gre namreč za kovanec po 1. 2. 5 in 10 lir, ki bodo v kratkem prišli v promet po Banca d'Italia.

Koprsko mesto postaja lepše

Viden uspeh dela in naporov naših delavcev in ljudske oblasti

Vse do začetka lanskega leta je bilo delo ljudske oblasti za izboljšanje življenja usmerjeno na poruševanje in požigane vasi počečnja ter na popravilo cestnega omrežja. Od dobrih zvez je bila odvisna vsa pokrajinska okrajina. Vsi smo videli, v kakšnem stanju so bile ceste, ki peljejo v notranjost vasi in tudi cesta, ki po suhem vede Istro v bližino sosedo Jugoslavijo. Vse ljudstvo je to razumelo in ni štedilo prostovoljnih ur pri delovnih akcijah, ki so zalezele včasih tudi od 5000 ljudi.

Tako je bilo tudi z dvema prometnima žilama, ki peljeta v Koper. Jama pri jami, da je tovarni kamion odskočeval kot bi vozil po rubevini. Potrebno je bilo pripraviti volilno materiala, da se je vrnilo popravilo. Precej časa je brenel veliki valjar na cesti, ki pelje v Smedelno in na drugi strani nekdanji železniški postaji. Danes lahko prideš po obeh, kot se peje po snegu. To je bilo nujno potrebno, da se je lahko pričelo z drugimi deli v Kopru samem.

Kakšen je bil prostor pred vzhodom v Koper ob osvojitvi? Desno in levo veliko smetišče, poleg tega pa še prav do vrta segajo veliki kanal iz morja, kjer se je zbirala vsa mogoča nečistota. To je bilo v letnih mesecih leglo komarjev in drugega mršesa, ki je nadlegoval vsa tamkajšnja okolica. Če bi že ne bilo zaradi zdravja, je bilo potrebno nekaj ukreniti zaradi estetičnega pregleda na mesto samo. Prejšnjim gospodarjem je bila glavna skrb, da so stali ob vratih in na Trgu Mude ter klofutali nase ljudi, ki so okrovali mesto z mlekom, jajci in zelenjavo. To je bil vzgojni sistem Almerigone. Zetta, Boica in njim podobnih. Kopr je grozila nevarnost, da se bo podrl, če oni ne bodo skrbno čuvali svojega italijanstva.

Mislimo, da je danes že marsikateri Koprčan zadovoljen in ne samo prebivalci vasi, da je našim zmagal.

Danes ni mogoče mimo dejstva, da se je nekaj spremenilo tudi tukaj. Počasi, toda gotovo se zasipajo veliki kanal in z njim izginja tudi tisti značilni duh. Smetišče je danes omejeno na en sam prostor. Precej velike poslopje je tu v gradnji, kjer bo imel stran-Benza prostor za skladišče in razdeljevanje tekočin goriv. Zelo lepa je majhna pokrita širavina s epalkama spredeja.

V stalnem širjenju je tudi veliko športno igrišče, ki danes res zasluži to ime. Iz prejšnjega tesnega se je razširilo in dignilo, da voda tudi ob nalihih ne more več ovirati nastopov.

V glavnem pristanišču so danes veliko skladovnice gradbenega lesa in desk, ki stalno prihaja iz Jugoslavije. Na severni strani mesta gradijo velika skladišča omenjane celovine, ki so jih nudili ljudstvu pridno dojemajo.

Pečovski tečaj v Portorožu

Ta mesec so otvorili v Portorožu pevovski tečaj, ki bo trajal tri mesece. Tečaj obiskujejo 17 učencev. Prosodna zveza je imela takrat pri izbiri kandidatur srečno roko, kajti vsi tečajniki kažejo veliko naderjanost in marljivost. Tako lahko pričakujemo, da bo imel tečaj veliko uspeha. Hkrati upamo, da bomo v kratkem imeli zadoščen kader pevovski, kar bo poživilo kulturno delo naših društev.

Tečaj vodi prof. Srečko Kumar. Poleg njega predavajo se tov. Milan Perlot, prof. glasbe in dirigent, tov. Vukla Kumarjeva, tov. Utkar, kapelnik, tov. Javornikova in tov. Gabrovce.

Na tečaju poučujejo glasbeno teorijo, harmonijo, osnovne pojme solopetja, zborna petje, zborovodstvo z učenjem v taktiranju, nauk o izgovorjavi (fonetika), osnovne pojme vodstva godbe na pihala in slovenski jezik. Tečajniki imajo celodnevni pouk in vso obširno snov pridno dojemajo.

Uspes samoiniciative

V skladišče trdke Istria-Prerad je prispelo več vagonov pšenice, ki je bila zaradi lanskega deževja smetljiva. Silosi in mlini našega teritorija niso opremljeni za čiščenje smeti, kar nimajo dovolj močnih ventilatorjev. Pšenico je treba prati na roko, zaradi česar je čiščenje težavno in zamudno. Nameščena trdke Istria-Prerad, Grassi Pergrino in Palmiro Zabba, ki delata v silosu v Umagu, sta pa uporabila po lastni iniciativi nekatere stroje, ki se uporabljajo za druge namene. Ko sta izvedla preizkušnjo, sta ugotovila, da sta uspešno očistila skoraj 100 odstotno vse smeti iz pšenice in to v zelo kratkem času. Kruh iz tako pričiščene pšenice je okusnejši od navadnega iz enotne mase.

Lep primer iniciative in pravilnega odnosa do dela.

Marešije

Kakor je objavljeno v „Primorskem dnevniku“, so gostovali v naši vasi člani SNG iz Trsta. To je bil res izreden dogodek, ki ga nismo niti pričakovali. Kdo bi si bil mogel nekaj misliti, da bo naša vasa doživela kaj takega.

Prireditve je bila v novi dvorani zadržnega doma, ki je bila na polnopravni. So vsi občutli pomen zadržnega doma na vasi. Prer smo kar v skednju pripravili oder, da je lahko nastopila domača dramska skupina. Danes pa imamo dvorano, ki odgovarja tudi vsem zahtevam umetnosti.

Igralci iz Trsta so zelo dobro podali svoje vloge. Vsi navzoči so doživeli veliko razvedrila in tudi dobre volje. Neka žena mi je vsa vesela dejala: „Kaj smo le doživeli! Pod fašizmom kmalu ne bi bili smeli niti doma v družinah govoriti slovensko. Jelični učitelji so otrokom pili v usta, če so spregovorili po domače.“

Ce njivo preorješ ali prekopješ, boš prav gotovo v jeseni tudi sad pobral. Prav tako smo delali mi. Vseh pet in dvajset let smo iz podkopavali fašizem. Po jetah, taborniških in internacijah smo vedno imeli v mislih, da mora vse to priti svoj sad. Ko smo stopili v narodnosvobodilno borbo, je bilo to iz prepričanja, da bomo fašizem zrušili. In smo ga!

Mislim, da naša vasa ni mogla lepše počastiti spomina stote obletnice Franceta Prešernale. Delali smo po njegovih besedah: „V sovravnike z oblakov, rodu naj našega treči grom. Danes se razlegajo njegove: „Žive naj vsi narodi, ki imajo posebno tu na Tržaškem ozemlju se večji pomen. Kulturo in bralstvo širimo in utrjujemo. Slovenec, Italijan in Hrvat. Zato bo tudi to naše oranje prav gotovo v prihodnosti prineslo še večje uspehe. Da bomo mi, da bo Prešeren veseli.“

Majhna pionirka je po predstavi izročila prirediteljem lep šopek rož v priznanje za umetniški užitek in razvedril, ki so ga nudili ljudstvu naše vasi.

Prispevek za obnovo stanovanjskih hiš

Na tem mestu smo že pisali, da prispeva država zasebnim lastnikom stavb, ki so bile porušene za časa vojne, določen del stroškov, ki so potrebni za njihovo obnovo. Namen te državne podpore je, da se zgradijo stanovanja in se na ta način odpravijo stanovanjski krizi. Kdor se hoče s tem okoristiti, naj vloži prošnjo na Genio civile v Gorici.

Kdor pa je svoje stanovanjske hiše že popravil z lastnimi sredstvi in še ni dobil nikake podpore, sme sedaj prositi, da mu Genio civile prizna pravico do državnega prispevka, ki znaša običajno 375 tisoč lir za vsako stanovanje. V tem primeru mora predložiti prošnjo prav tako na Genio civile v Gorici, toda rok za vloženje je grate pretečen. Izdaja dvolastniška dovoljenja veljajo eno leto. Vsa kmetovalca, ki gre čez mejo, mora vedeti, kakšno in koliko blaga je dovoljeno prenašati iz ene države v drugo. Kar zadeva prevoz z živali, mora imeti vsak kmet živino-

Potna dovoljenja za dvolastnike

Prišlo se je izdajanje dovoljenj za prehod jugoslovanske meje in to samo za kmetovalce, lastnike zemlje onstran meje. Kmetijski inšpektorat bo prišel s izdajanjem omenjenih dovoljenj te dni. Interesni, ki si niso še preskrbeli za to potrebnih dokumentov, naj to storijo čimprej.

Dovoljenja se izdajajo na podlagi pogodbe, ki jo je Italija sklenila z Jugoslavijo. Kmetovalci se morajo zato strogo držati vseh določil, ki so navedena v potnem dovoljenju.

Najvažnejša med temi so: za prehod meje morajo imeti kmetovalci s seboj poleg potnega dovoljenja tudi posebno izkaznico, kakor tudi vsi ostali člani družine. Meja se lahko prekorači na mestih, ki so navedena v dovoljenju in sicer od sončnega vzhoda do zahoda istega dne. Izdaja dvolastniška dovoljenja veljajo eno leto. Vsa kmetovalca, ki gre čez mejo, mora vedeti, kakšno in koliko blaga je dovoljeno prenašati iz ene države v drugo. Kar zadeva prevoz z živali, mora imeti vsak kmet živino-

Obvesilo Trgovske zbornice

Trgovska zbornica v Gorici obvešča vse zainteresirane, da je državni inštitut za trgovino dal na razpolago 100 ton pločevinastih plošč po 225 lir za kg in 300 ton železa po 44 lir za kg ter nekaj žravnice in gumijastih plaščev, ki bodo na prodaj najboljšemu ponudniku.

Podrobnejša pojasnila dobe zainteresirani trgovci na sedežu Trgovske zbornice in sicer uradu za zunanjo trgovino.

KINO

VERDI. 17: „Alf moč in ena žoga“ C. Campanini.
VITTORIA. 17: „Sodnik Tymberling“ S. Tracy.
CENTRALE. 17: „Bes v puščavi“.
MODERNO. 17: „Hiša smrti“, A. Laž.
EDEN. 17: „Klic življenja“, A. Taube.

ISTRSKI DNEVNIK

PODRUŽNICA UREDNIŠTVA PRIMORSKEGA DNEVNIKA V KOPRU - ULICA C. BATTISTI 301/a PRITL. - TEL. 79

Koprsko mesto postaja lepše

Viden uspeh dela in naporov naših delavcev in ljudske oblasti

Vse do začetka lanskega leta je bilo delo ljudske oblasti za izboljšanje življenja usmerjeno na poruševanje in požigane vasi počečnja ter na popravilo cestnega omrežja. Od dobrih zvez je bila odvisna vsa pokrajinska okrajina. Vsi smo videli, v kakšnem stanju so bile ceste, ki peljejo v notranjost vasi in tudi cesta, ki po suhem vede Istro v bližino sosedo Jugoslavijo. Vse ljudstvo je to razumelo in ni štedilo prostovoljnih ur pri delovnih akcijah, ki so zalezele včasih tudi od 5000 ljudi.

Tako je bilo tudi z dvema prometnima žilama, ki peljeta v Koper. Jama pri jami, da je tovarni kamion odskočeval kot bi vozil po rubevini. Potrebno je bilo pripraviti volilno materiala, da se je vrnilo popravilo. Precej časa je brenel veliki valjar na cesti, ki pelje v Smedelno in na drugi strani nekdanji železniški postaji. Danes lahko prideš po obeh, kot se peje po snegu. To je bilo nujno potrebno, da se je lahko pričelo z drugimi deli v Kopru samem.

Kakšen je bil prostor pred vzhodom v Koper ob osvojitvi? Desno in levo veliko smetišče, poleg tega pa še prav do vrta segajo veliki kanal iz morja, kjer se je zbirala vsa mogoča nečistota. To je bilo v letnih mesecih leglo komarjev in drugega mršesa, ki je nadlegoval vsa tamkajšnja okolica. Če bi že ne bilo zaradi zdravja, je bilo potrebno nekaj ukreniti zaradi estetičnega pregleda na mesto samo. Prejšnjim gospodarjem je bila glavna skrb, da so stali ob vratih in na Trgu Mude ter klofutali nase ljudi, ki so okrovali mesto z mlekom, jajci in zelenjavo. To je bil vzgojni sistem Almerigone. Zetta, Boica in njim podobnih. Kopr je grozila nevarnost, da se bo podrl, če oni ne bodo skrbno čuvali svojega italijanstva.

Mislimo, da je danes že marsikateri Koprčan zadovoljen in ne samo prebivalci vasi, da je našim zmagal.

Danes ni mogoče mimo dejstva, da se je nekaj spremenilo tudi tukaj. Počasi, toda gotovo se zasipajo veliki kanal in z njim izginja tudi tisti značilni duh. Smetišče je danes omejeno na en sam prostor. Precej velike poslopje je tu v gradnji, kjer bo imel stran-Benza prostor za skladišče in razdeljevanje tekočin goriv. Zelo lepa je majhna pokrita širavina s epalkama spredeja.

V stalnem širjenju je tudi veliko športno igrišče, ki danes res zasluži to ime. Iz prejšnjega tesnega se je razširilo in dignilo, da voda tudi ob nalihih ne more več ovirati nastopov.

V glavnem pristanišču so danes veliko skladovnice gradbenega lesa in desk, ki stalno prihaja iz Jugoslavije. Na severni strani mesta gradijo velika skladišča omenjane celovine, ki so jih nudili ljudstvu pridno dojemajo.

Uspes samoiniciative

V skladišče trdke Istria-Prerad je prispelo več vagonov pšenice, ki je bila zaradi lanskega deževja smetljiva. Silosi in mlini našega teritorija niso opremljeni za čiščenje smeti, kar nimajo dovolj močnih ventilatorjev. Pšenico je treba prati na roko, zaradi česar je čiščenje težavno in zamudno. Nameščena trdke Istria-Prerad, Grassi Pergrino in Palmiro Zabba, ki delata v silosu v Umagu, sta pa uporabila po lastni iniciativi nekatere stroje, ki se uporabljajo za druge namene. Ko sta izvedla preizkušnjo, sta ugotovila, da sta uspešno očistila skoraj 100 odstotno vse smeti iz pšenice in to v zelo kratkem času. Kruh iz tako pričiščene pšenice je okusnejši od navadnega iz enotne mase.

Lep primer iniciative in pravilnega odnosa do dela.

Pripravimo se na odkupno kampanjo

Odpraviti moramo še onih nekaj napak, ki se pojavljajo v združnem poslovanju

Sezona odkupa združnih pridelkov ni daleč pred nami. Če nas vreme ne bo izdalo, bodo odkupne postaje naših združenj kmalu priletele živahno trgovsko življenje. Odkupna mreža, ki jo so postavile naše združbe, je se mlada. Lani je prestala svojo prvo preizkušnjo zelo dobro in je v glavnem zadovoljila potrebe našega notranjega in zunanega trga. To pa še ne pomeni, da ni bilo napak. Pojavile so se predvsem v začetku, ko je bilo treba marsikaj organizirati v naglici, toda med poslovanjem so bile odpravljene in delo je na splošno potekalo zadovoljivo.

Pri posameznih združenjih pa so se negativni pojavi, ki jih je treba takoj odpraviti, da bo potekel le tojinski odkup se boljše kot lani. Načelo naše združne trgovine mora biti, da odkupi čim več pridelkov in da nudi našim potrošnikom in našim izvoznim trgovcem čim več zdravega in svežega blaga.

Nevedli bomo nekaj primerov napak, ki so prišle na dan v zadnjem času. Kmetijska združba v Marušičah v bujskem okraju je odkupila „od kmetov“ po „vezanih cenah“ in v prosti prodaji nekaj sto jajc. Jajca so bila še pred kratkim redka in draga. Zaradi tega so šle vse odkupljene količine same na najbolj potrebna mesta. Omenjena združba je vedela, kam mora jajca oddati, a se ni potrudila, da bi jih odkupila takoj po odkupu. Cakala je pasivno, da pride ponje. Rezultat je bil, da se skoraj vsa jajca pokvarila.

Slični primer je bil pri kmetijski združbi v Novi vasi. Ta je odkupila večjo količino zelenjave, ki je posebno v zimski sezoni važno blago za prehrano prebivalstva. Ni se pa pobrigrala, da bi odkupila zelenjavo na trg, temveč je cakala, da se pojavi kupec sam od sebe. Tako je bilo blago odkupljeno, ko je bilo že staro in ni imelo več prvotne vrednosti.

Primeri dokazujejo, da nekatere združbe na poljumej pravilno svojih nalog. Načelo trgovine in se posebej naše nove trgovine je, da mora priti blago takoj v roke potrošnika. Zadrževanje blaga v skladiščih je mogoče le pri oderskih sistemih stare trgovine, ki je splošno kulturna na ceni. V naši novi trgovini pa je to nedopustno. Zaradi tega morajo poslovalci naših združenj skrbeti, da našo delo kupca, da ga disponirajo takoj na mesta, ki so določena za zbiranje nekaterih vrst pridelkov. Potrebna je iniciativa, elastičnost trgovskega poslovanja in zavest, da je blago namenjeno skupnosti.

Glede te zavesti moramo omeniti še eno napako, ki se večkrat pojavlja. Nekatere združbe se vedno ne pojmujemo pravilno važnosti poroči o odkupu in prodaji pridelkov, ki jih pošiljajo svoji zvezi in drugim organom. Tako se je na-

Koprčani na umetnostni razstavi v Ljubljani

Prosvetno društvo „Oton Zupančič“ v Kopru je priredilo v nedeljo enodnevni izlet v Ljubljano. Namen tega potovanja je bil ogled slikarske in kiparske razstave, ki je bila organizirana v okviru Prešernovih proslav.

Udeleženci, med katerimi je bilo tudi nekaj Italijanov, so se peljali v udobnih avtobusih tja in nazaj. Z zanimanjem so si ogledovali dela jugoslovanskih likovnih umetnikov, ki so to pot prvič skupno razstavili v Ljubljani. Razstavljeni prostor v zgradbi Moderne galerije je bil dan poln obiskovalcev tudi iz drugih krajev. Med temi je bila posebna izletniška skupina z Reke.

Druga razstava slikarjev STO-ja v Kopru, ki jo je podprla ljudska oblast, tokrat tudi z nagradami za najboljše slikarje, je med Koprčani zbudila željo, da spoznajo tudi druge predstavnike slovenske, oz. jugoslovanske likovne umetnosti. Koprčani so pri tej priliki zvedeli, da je tudi med ljubljanskim občinstvom poraslo zanimanje za upodabljalno umetnost, saj so razstavni prostori vedno polni obiskovalcev, kar se v prejšnjih časih ni dogajalo niti ob slavnostni priliki otvoritve razstave.

Zabavni večer v Kopru

Namedeniči Zdržne poslovne zveze priredijo v soboto dne 26. februarja t. l. ob 20. uri v prostorih menze št. 1. zabavni večer s sledečim programom: 1) Burka v enem dejanju „Čitalnica pri branjevki“ 2) Šaljivi kupleti in 3) Ples. Deloval bo bife in tožili bodo dobro kapljico. Kdo se hoče ta predstavi razveseliti, naj ne zamudi te prireditve!

Vasilij Melik: VOLITVE V TRSTU 1907-1913

Najmočnejši postojanki socialistov sta bila okraja Sv. Jakob in jugovzhodni del Sv. Vida

Socialisti so bili dobro zastopani tudi v Starem mestu zlasti na volitvah leta 1907, najslabše pa so bili zastopani v najbogatejšem mestnem okraju, predvsem v južnem delu Novega mesta

nih glasov pa jih je bilo tega leta oddanih v III. razredu 21,6 odst. Stevilki sta si skoraj povsem enaki: socialisti so bili torej v tem razredu povsem enakovredno zastopani.
V sumnem mestu je bila najmočnejša socialistična postojanka Sv. Jakob, delavski, največjeje mestni okraj. V obeh državnozbornih volitvah so bili tu socialisti od vseh treh strank najmočnejši v vseh sekcijah: večkrat so imeli celo več glasov, kakor obe ostali stranki skupaj (leta 1907: 42,7 odst. in 41,8 odst., leta 1911: 41,2 odst., 38,9 odst. 35,9 odst. in 35,6 odst. od števila volivnih upravičencev; od oddanih veljavnih glasov: 1907: 55 odst., 1911: 50-42 odst.). V občinskih volitvah so bili prav tako najmočnejša stranka v IV. razredu in leta 1913, tudi v III., kakor smo že omenili. Kako močno socialističen je bil Sv. Jakob, je videti tudi iz tega, da je bilo pri občinskih volitvah v vseh višjih razredih oddanih v tem volivnem okraju (prišle je še Zgornja Carola) za socialistično stranko mnogo več glasov, kakor pa v drugih okrajih. Ze v III. razredu so dobili socialisti v šentjakobskem volivnem okraju 39,6 odst. glasov od števila volivnih upravičencev (1913), v naslednjem zase najboljše mesto okraju pa 20,4 odst. v II. volivnem razredu so dosegli pri Sv. Jakobu leta 1909, 6,8 odst. v naslednjem najboljšem okraju pa 3,3 odst. ali, leta 1913, 11,4 odst. v primeri s 5,6 odst. Druga močna postojanka tržaškega delavskega gibanja je bil reventski del Sv. Vida, to je, jugovzhodni del. Tu di tu so bili socialisti najmočnejša od vseh treh strank in le malo-

IV. volivnem razredu:	1909:	24.9%	1913:	23.0%
III.	(4.3%)		19.2%	
II.	3.3%		5.1%	
I.	—		—	

meščanstvo. Leta 1909, so postavili socialisti kandidature le pri Sv. Jakobu (v Zg. Carolo ob volivni okraj), šele leta 1913, pa tudi v ostalih petih okrajih. Uspeh je bil prav dober. Za ocenitev socialističnega volivnega rezultata v III. razredu naj dodamo še te številke: v III. razredu je bilo leta 1913, 30.9 odst. vseh volivnih upravičencev; od vseh socialistič-

(Nadaljevanje sledi)

Napredek mlade jugoslovanske industrije

Izročili so prometu nove železniške vagon

Prejšnji mesec so v Smederevski Palanki izročili prometu prvih šest novih železniških poštinih vagonov dolgega tipa v jekleni konstrukciji, ki jih je izdelala tovarna vagonov in železnih konstrukcij «Jasenica». Ta tovarna je prej izdelovala običajne poštne vagon, pri novih poštinih vagonih gre za docela novo konstrukcijo velikega tipa. Novi vagoni so zbudili veliko pozornost ne samo zaradi svoje velikosti in aerodinamične oblike, temveč tudi zaradi posebnosti konstrukcije in notranje ureditve. Takšnih vagonov se nima nobena železniška uprava v Evropi.

Konstrukcija novih vagonov je delo domačih konstruktorjev inž. Stevana Markovića in inž. Dragoslava Jovanovića. Mnogo noči je inž. Marković prebil pri študiju konstrukcij vagonov, preden se je lotil konstrukcije po lastni zamisli. Postavil si je nalogo izdelati konstrukcijo velikega prostornega

dinamične oblike vagona pa je značilni odpor vagona za 20 odst. manjši, kakor pri drugih vagonih.

Inž. Marković je tudi dolgo študiral, kako bi znotraj uredil vagon, če bo čim prostornejši za namestitev poštne prtljage in da bi se olajšalo poslovanje v vagonu. Vagon je razdeljen na pisarno, skladišče, garderobo in kabino za zavore. Prenajanje poštne vrče je bistveno olajšano, prav tako razvrščanje pošte.

Pri ureditvi načrta se je zlasti izkazal večkratni novator in racionalizator Čeda Adamović, ki je izdelal najpotrebnejše orodje za serijsko proizvodnjo. S svojimi racionalizacijami je Čeda Adamović doslej prihranil podjetju že nad en milijon dinarjev.

Za tehnični napredek jugoslovanske industrije vagonov ima mnogo zaslug tudi konstruktor inž. Dragoslav Jovanović, ki je izdelal načrte za prvi štiriosni poštinski vagon z jeklenim odelkom, kakršne že izdeluje tovarna «Jasenica» od leta 1946. Ta tip vagona je bil lani še znatno izpopolnjen,

NOVI POŠTNI VAGON IZDELAN V JUGOSLAVIJI. NOTRANJOST VAGONA JE RAZDELJENA NA STIRI DELE: ZA PISMO, ZA PAKETE, ODDLEK ZA ODMOR OSEBEJA Z DVEMA POSTELJAMA IN KOPALNICO S TUŠEM.

in udobnega poštne vagona, ki bo ustrezal vsem zahtevam sodobne tehnike.

Lani so v tovarni začeli izdelovati prototip novega poštne vagona. Za ta vagon je moral konstrukcijski biro izdelati nad 800 načrtov, pri čemer je moral upoštevati vse možnosti naše vagonске industrije. Konstruktorji so bili stalno v stiku z najboljšimi preizkušeni tovarniškimi mojstri in delavci. Prvi tak vagon je bil izdelan lani v septembru in je v prometu takoj pokazal vse svoje prednosti. S serijsko izdelavo teh vagonov je mlada vagonska industrija dosegla velik uspeh, saj je to prvi jekleni poštini vagon dolgega tipa, ki je hkrati eden izmed najdaljših vagonov v naši državi in v Evropi.

Konstrukcija vagona se razlikuje od dosedanjih konstrukcij zlasti v tem, da nosi vso težo vagona je klenjena konstrukcija, ki je hkrati ograjenje vagona. Navzlic svoji dolžini vagon dobro vozi v krivinah. Zaradi močne konstrukcije je povečana odpornost vagona pri morebitnem trčenju. Zaradi aero-

PRVI V JUGOSLAVIJI IZDELANI VAGON ZA PREVOZ ŽIVIH RIB

tako v konstrukciji kakor tudi v izdelavi.

K novim aerodinamičnim poštinih vagonov pa bodo kmalu dobili tudi nove velike aerodinamične potniške vagon v jekleni konstrukciji, ki bodo sestavljali skupaj s poštinih vagonom harmonično celoto bodočih brzovalov. Prometno ministrstvo je lani objavilo natečaj za izdelavo načrtov jeklenih potniških vagonov dolgega tipa. Pri tem natečaju sta inž. Marković in inž. Jovanović s svojimi načrti dobila prvo in drugo nagrado v znesku 135.000 din. Tovarna «Jasenica» je že začela izdelovati prototip novega velikega aerodinamičnega potniškega vagona, ki bo predstavljal najmodernejši tip potniških vagonov v Evropi. Ti vagoni bodo imeli posebne cilindre, ki bodo v primeru trčenja vlaka preprečili poškodovanje vagona. Ta naprava bo prvič preizkušena v železniškem prometu. Tako bodo jugoslovanski železniški promet obogatili z najmodernejšimi vagoni, ki bodo ponos vseh delovnih ljudi.

DA VEČ
KOT JE
PODRE
VIHAR
ZGRADIMO
TVOJ
POMORE
DAR

PREJŠNJI ZNESEK	LIR
PERTOT ANTON	200
M. G.	500
ZAFRE MARJ	5000
OSTROVSKA SRECKO	5000
C. S.	15000
BRAKOVIC IVAN	1000
MILJEVIC GREGOR	1000
POROPAT ANTON	1000
POROPAT FRANC	1000
POROPAT VLADIMIR	1000
RIBARIC IVAN	1000
SKUPNO	901.471

OPOZORILO. Prispevki v skladu z graditvijo novih zidov na slovenskem kulturnem pogošču so sprejemajo v U. Machiavelli št. 1/1, pri vseh slovenskih in hrvaških prostorskih društvih na Tržaškem ocmilju in pri upravi «Primorskega dnevnika», U. Ruggero Manna št. 29. Za prispevek v znesku nad 100 lir prejme darovalec časopisno potrdilo, na podlagi katerega pa CASTNO PRIZNANICO glesajo se na njegovo ime.

GOSPODARSTVO

TRGOVINA • INDUSTRIJA • PROMET • FINANCE

Prvi mesec češkoslovaške petletke izpolnjen s 101,8%

Češkoslovaška industrija (brez prehrane) je izpolnila v mesecu januarja svoje naloge 101,8 odst. Glede na to, da so naloge od samega začetka petletke zelo visoke, predstavljajo januarjski rezultati zelo uspešen start v petletko. Tu je potrebno prav posebej poudariti uspeh plavčarskega sektorja, ki je izdelal za 5,4 odst. več, kot pa je računal plan. Tu di proizvodnja premoga v zgodovinskih časih dosegla je značilno 100 odst. in samo manjša produkcija na Slovaškem je znižala skupno izpolnitev plana za pol odstotka pod postavljenimi nalogami. Energetična industrija je s povečano proizvodnjo zagotovila dobavo električnega toka v kritičnem zimskem mesecu, tako da so bili lahko uklenjeni ukrepi za omejitev električnega toka. Ni nobenega dvoma, da je izpolnitev plana prispevalo lepo

vrete, kar velja zlasti za sektor keramike in kamenja, ki je plan prekorachil za 17,1 odst. Nasprotno je pa nizko stanje vođe na češkoslovaških rekah onemogočilo izpolniti plan papirniške industrije. Pomembno je tudi, da je tekstilna industrija prekorachila planirane naloge za 2,5 odst. Od 12 industrijskih panog, med katerimi je sedaj tudi gramofonska in filmska industrija, jih je polovica mesečni plan prekorachila, druga polovica pa je ostala s svojimi rezultati pod planom.

V posameznih panogah češkoslovaške industrije je izpolnitev plana naslednja (vedno v odstotkih):

industrija	Češka	Morava	Slov.	CSR
rudniki	100,0	95,2	99,5	
energetika	103,6	98,0	102,9	
plavči	105,1	109,9	105,4	
kovinska	97,8	104,4	98,9	
kemija	99,7	102,9	100,4	
steklo	93,8	99,9	94,7	
kamenje, keramika	115,6	137,1	117,1	
papir	95,4	99,6	96,7	
les	89,4	100,8	93,2	
tekstilija, konfekcija	102,4	103,4	102,5	
kože in gumi	99,2	96,6	98,8	
gramofoni in film	110,1	—	110,1	
Skupaj	101,5	102,5	101,8	

Velik uspeh češkoslovaške razstave v New Yorku

V teh dneh je bila uspešno zaključena v Rockefellerjevih palači v New Yorku velika razstava češkoslovaške industrije, ki je bila odprta 12. januarja in je trajala do 12. II. Razstavo je obiskalo 250.000 ljudi, med njimi mnogo uglednih in vplivnih osebnosti iz ameriškega političnega in gospodarskega življenja. Ta ogromen obisk skupno z velikim zanimanjem ameriškega tiska in radijskih postaj je velik propagandni uspeh Češkoslovaške republike. Se mnogo bolj pomembni so pa konkretni trgovski uspehi, ki so zelo veliki. Te velike uspehe pa ni treba meriti samo po direktnih naročilih, katerih vrednost dosega več milijonov dolarjev v vseh panogah industrije, temveč se mora pretehtati tudi druga važna naloga razstave — navezava novih stikov z ameriškim uvozniki in trgovci. Na tem polju je dosegel lepe uspehe češkoslovaški sektor tekstilij, ki je dosegel več sto novih zvez in stikov. Ameriški trgovci se zanimajo za klobuke, barvne, cipke, umetne rože, voleno in laneno blago. V kovinski industriji se je pokazalo zanimanje za optično blago in automobile. Pomemben je uspeh kemične industrije, ki je dobila zelo mnogo novih naročil, zlasti za blago, ki ga Češkoslovaška dostavlja v ZDA in Izraela. Ameriški trgovski krogi so se zanimali za češkoslovaško steklo vseh vrst, kristal, svetilnike, bjueterije (jablonecko blago), vaze, kipe, godala, ročavice, igrače iz gumij, športne izdelke in obutev iz kože.

Položaj na svetovnih trgih in vplivi ameriške politike

Cena žitaric v ZDA še nadalje padajo na vseh tržiščih, in sicer tako za razpoložljivo blago kakor pri terminskih poslih. Tipičen posek v rokom, žito za maj, je n. pr. padel od poprečnih 225 centov za bušel na 218. Pri tem blagu ni čutili toliko vpliva vlađine politike napravljanja evstražitskih zaloga. Pač pa se to čuti n. pr. pri bombažu. Bombažna letina je bila ugodna in količina, ki se ponujajo, so ogromne ter bi prisilile cene k padcu, ker zaloge presegaajo povpraševanje, ako bi ne bilo vlađinih nakupov za račun še omenjenih strateških zaloga.

Trg s kožami ne kaže velikega povpraševanja ter so nakupi zelo previdni. Podobno je z olji in maščobami.

Drugačen je položaj pri rudnih, zlasti nečeleznih. Najobutnejše je pomanjkanje bakra — pri tem so mnogi upitniki tudi široki — prav tako primanjkuje svinca, čeprav je priliv na trg nekaj boljši. Podobno je s cinkom. Med najbolj iskanimi pa je koster. Cene ush teh rudnih so seveda visoke, pač pod vplivom vlađinih nakupov zaradi oboroževalnih priprav.

Kakšni pa so ti nakupi in te priprave? Po podatkih, ki so objavljeni v nedavno izdanem poročilu ameriškega zakladnega ministrstva, gre polovica davnega dohodka ZDA za kritje stroškov vojne in novih priprav ter emigracije vojske, ki jo vodi A-meričani proti ZSSR. 34 odst. usakega dohodka, ki ga plača ameriški davkoplačevalec, gre za stroške vojnega ministrstva. Na daljnjih 16 odst. odpade na Marshallov plan ter pomoč Grčiji in Turčiji.

Poročilo češkoslovaške Narodne banke v januarju 1949

Januarski ultimo je potekal izredno mirno. V januarju je padla kreditna trgovina Narodne banke za 4.778 milijonov Kčs na 25.456 milijonov Kčs. Skupna vsota vsega denarnega obtoka, to je vsota dejanskega obtoka denarja in žirva je padla za 2.985 milijonov Kčs na 71.051 milijonov Kčs. V tem mesecu se je povečala zaloga zlata in deviz za 234 milijonov in znaša skupno 4.420 milijonov Kčs. Stanje češkoslovaške Narodne banke je na dan 31. januarja 1949 takole: rezerve zlata in deviz 4.419.950.000 Kčs, eskontirane menice 23.156.363.000 Kčs, lombard 2.895.288.000 Kčs, eskontirani vrednostni papirji 404.400.000 Kčs, ostale aktivne 46.930.330.000 Kčs, osnovna glavnica pol milijarde Kčs, rezervni fond 633.443.000 Kčs, obrok bankovcev 70.458.823.000 Kčs, zbirarčuni 562.443.000 Kčs, ostale pasive 5.227.733.000 Kčs. Bilančna vsota 79.052.442.000 Kčs.

Razvoj egiptovske trgovinske mornarice

Po vojni se je tudi Egipt vrtstil med države, ki si izgrajujejo trgovinsko mornarico. V Trstu sta bili zgrajeni dve ladji vrste «Star of Suez». Ene je že pričela plovbo na progi Genova-Bombay. Egiptani pa imajo v načrtu, čimprej zgraditi še 4 ladje vrste «Star of Suez», na motorni pogon z hitrostjo 16 milj, da bi tako bili odhodni na progi Genova-Bombay štirinajsturni. Računajo, da bodo mogli monopolizirati promet med Evropo in mohamedanskimi državami in se pri tem naslanjajo na Arabsko lipo.

Razen Egiptčanov bodo pričeli s plovbo skozi Suez tudi Grki: Hellenic Mediterranean Lines s turkoladjo «Cyrenia» na progi Genova-Australija.

O dejavnosti Indijskega nacionalnega kongresa

Dokler ni bil na oblasti, se je boril za popolno neodvisnost Indije in za ukinitve fevdalstva.

Na oblasti se je pa izneveril svojemu programu in se zvezal z reakcijo v borbi proti lastnemu ljudstvu

kolonizatorji. Da Kongres nadaljuje enako politiko, se je videlo iz izjave ministra za pravosodje Indijske zveze Imbedkarja, ki se je izrazil proti sprejetju enakega statuta za pokrajine in kneževine, ter izjavil, da bodo posebne komisije reševale vprašanje vzajemnih odnosov Indije s kneževinami in da bodo pri tem vezane na soglasje kneževine sveta in pokrajinskih vlad. Postalo je očito, da se je pred naraščajočim ljudskim gibanjem indijske velika buržoazija začela sporazumevati z najbolj nazadnjaškimi elementi Indije — s knezi — in ne misli več na to, da bi dokončno ukinila njihovo oblast.

Vodstvo Kongresa je ravno tako odstopilo od svojih načel v nacionalni politiki. Ze od leta 1920 je Kongres stalno zahteval upravno politično razdelitev države in je označeval sedanjo upravno ureditev kot ostanek srednjega veka.

TAKO SE ZASLEPLJENO INDIJSKO LJUDSTVO PRIKLANJA RAZNIM DOMACIM KNEZOM

Propad indijske industrije

Indija preživlja v sedanjem času veliko nazadovanje industrijske proizvodnje. Tako je proizvodnja jekla po vojni padla letno od 1 milijon 200 tisoč ton na 850 tisoč ton v lanskem letu. Nadalje pada tudi proizvodnja litega železa, bombaževinastih tkanin in izdelkov iz jute. Ameriški in angleški kapitalisti, ki jih podpira indijska vlada, niti najmanj niso zainteresirani, da bi se povečala industrijska proizvodnja Indije, pač pa se ravno nasprotno prizadevajo, da bi domačo industrijo ohromili in deželo izkoristili kot tržišče za svoje blago.

Nacionalizacija velike indijske industrije bi mogla priveriti Indijo do tega, da si pripori gospodarsko neodvisnost. Vode Kongresa so to zelo dobro razumeli in o tem govorili, vse dokler niso prišli na oblast. Toda nacionalizacija osnovne industrije ne morejo izvesti, a da ne bi s tem prizadeli industrije magnatov Indije. Vodstvo Kongresa je od njih odvisno. Zato se ni čuditi, da je vlada odložila vprašanje nacionalizacije indijskih in drugih gospodarsko važnih velepodjetij za 10 let.

Velika indijska buržoazija je tesno povezana z angleškim kapitalom, ki ne dovoli, da bi se njegova podjetja nacionalizirala. Po vojni so v Indiji ustanovili zelo mnogo velikih trgovinskih

družb in podjetij, v katerih sodeluje indijski in angleški kapital. V zadnjem času pa so začeli tika nalagati tudi kapital iz Zedinjenih ameriških držav.

Enako stališče je zavzelo vodstvo Kongresa v vprašanju agrarne reforme. Res je, da razpravljajo o agrarni reformi v celi vrsti indijskih pokrajin. Izdelujejo zakonske osnutke in delajo načrte za odkup zemlje, ali to samo v neznamen obsegu in proti polni odškodnini.

Tudi če bi se ti načrti kdaj uresničili, bi veleposredniki in fevdalni povod ostali neokrnjeni, kmetje pa bi tolkli svojo revščino naprej.

Do danes ni bila niti delno nikjer sprovedena agrarna reforma. Tam, kjer je kmečko gibanje zavzelo širsi obseg, kot na primer v južni Indiji, so se organizacije Nacionalnega kongresa postavile odkrito na stran knezov in veleposrednikov proti gibanju kmetov in delavcev. Razmere iste, kakor v časih, ko je v Indiji vladal še angleški podkralj.

Teror proti delavskemu in kmečkemu gibanju raste po vsej Indiji. V celi vrsti pokrajin je stajljena komunistična partija izven zakona.

Formalna proglasitev Indije za dominion ni v bistvu spremenila

gospodarskega in političnega položaja, ki je ostal kot prej v rokah Angležev. Kar se tiče anglo-indijskih družb, so te odvisne od angleškega kapitala. Gospodarsko odvisnost Indije od angleških in ameriških imperialistov izkriščaj v to, da politično pritiskajo na indijsko vlado in se vmešavajo v notranje zadeve dežele. Indijo so zavlekli tudi v mednarodni politiki v anglo-ameriški blok. Po pisanju angleškega in indijskega tiska se na konferenci ministrskih predsednikov britanskih dominionov indijske delegacija obvezala, da bo ustavljajočo zasedanje Indije sprejelo sklep, da Indijska zveza ostane v britanskem imperiju.

Po vesteh angleškega konservativnega lista «Observer» sta se Nehru in Liasat Alihan obvezala, da bosta nudila angleškim oblastem izdatno pomoč v borbi proti narodnosvobodilnemu malajskem gibanju. Na ta način je reakcionarna notranja politika Kongresa popolnoma povezana z njegovo zunanjo politično smerjo.

Pod takimi pogoji se je vršilo redno zasedanje Kongresa 16. decembra 1948 leta, ki je bilo sklicano, da potrdi reakcionarno po-

BILO JE V LENINGRADU...

LJUBEZENSKA ZGODBA VOJNEGA DOPISNIKA

23

Sedel je za ogromno, nizko, z zelenim suknom prekrito mizo sredi sobe. Njegov utrujeni obraz je bil sveže očit. Veke so bile rdečkaste in pod čmi je imel globoke kolobarje. Pokazal nam je naslanjace in začel s hripavim glasom brez vsakega uvoda:

«Ze peti mesec smo blokirani. Strašne napore smo napravili, da so nam zaloge živili, ki so nam ostale, zadostovale za teh pet mesecev. Dovažanje živčevja je bilo zvezano s silnimi težkočami. Znano nam je to, Zdaj, ko so poraženi Nemci pod Thivhom, upamo, da bo z dovažanjem prehrane nekoliko laže.»

Govoril je počasi in enakomerno, tako kot bi trgal vsako besedo. Rekel je, da je sedaj najvažnejše, da se pripelje v mesto hrana, ki se je nakopičila na drugi strani Ladosekega jezera, in da je potrebno organizirati borbo proti tatovom in simulantom. Nato je pozvonil eden izmed mnogih telefonov, ki so stali na mizi. Vzel je slušalko in rekel: «Grete» in vstal.

«Tovariši me kličejo. To, kar sem vam hotel povedati, dobite natipkano.»

Stisnil nam je roko in odšel iz kabineta. Njegova tajnica nam je razdelila natipkane pole.

Pozno v noč sem odšel iz Smolnega. Na nebu je rdeela blede zarja in po snegu so pisale rdečkaste sence. Šel sem v smeri Astorije. Zarja je postajala vse bližja in sence vse bolj izrazite. Ko sem zavil okoli vogla, sem zagledal požar. Gorela je velika kamenita hiša. Gorela je počasi. Zublji so poredkoma švigali izpod strehe in oken ter leno lizali kamenje. V zametih okoli hiše je bilo razloženo pohištvo in na divanu je nekdo spal. Nekaj žen je stalo v vrsti poleg glavnih vrat. Mrzlično so jemale stvari, ki so jih jim podajali od zgoraj. Gasilcev nisem videl. Pristopil sem k ženi, na kraju vrste. Ne da bi se bila obrnila k meni, mi je nekaj porinila v roko in nestrpno rekla:

«Primitte, primitte!»

Vzel sem tisto stvar. Samovar je bil, v ruto zavil. Postavil sem ga v sneg in vzel petrolejko, katero sem tudi postavil v sneg.

«Pohitite tam», je zavpila v vrata. Slušal sem, kako so v vrsti povedali naprej: «Pohitite tam!»

Bilo je zelo toplo, skoraj vroče. Prvič sem imel v Leningradu tisti prijetni občutek toplote.

«Kam pa stavite?» je razdraženo vpila name žena.

«Tja k tistim starim nestit.» S prstom mi je pokazala na divan, kjer je nekdo spal. «Vse bomo zmešali, potem pa išči.»

Vzel sem samovar in petrolejko, ju odnesel k divanu in se vrnil na svoje mesto. Vse se je dogajalo zelo počasi. Nihče ni gledal na požar, kot na nekaj nenavadnega. Ni bilo krika na pomoč, ne joka pogorelecev, ne vdirlajočih se stropov in ne gasilcev.

«Primitte, primitte!» je zavpila žena in mi porinila v roke majhen vozček. «Previdneje, otrok je tam!» Raztresen sem vstal z vozčkom v rokah in nisem vedel, kaj bi z njim napravil. Na dnu vozčka je ležal nekakšen sveženj. Zdelo se mi je nemogoče postaviti vozček uravnost v sneg pod nebo.

«Moj bog, kaj vendar mislite!» je zakricala. «Ta otrok je od Ivanovih in nesite ga tja k njihovim stvarjem.»

Odnesel sem vozček k samovarju in petrolejki ter ga postavil

NEVSKI PROSPEKT.

ne opraviš. Kadar koli pridejo na pomoč, ni vse skupaj vredno piskave oreha.» Porinila mi je v roke šivalni stroj in hitro sem ga odnesel k divanu. «Ne tja, ne tja!» je razdraženo zakricala za menoj. «To je Feropontov stroj in k njihovim stvarjem ga nesite!» Stal sem ves zmeden s šivalnim strojem v rokah, oziral sem se okoli in premljeval, na katerem kupa so Feropontove stvari. «Da, tam, bolj na levo, pri mizi!» je zavpila žena. «Bog se vas usmilja!» Postavil sem na mizo šivalni stroj. «Na kateri številki stanujete?» me je vprašala, ko sem se vrnil nazaj. Poprej je ves čas stala s hrbotom proti meni in, ko se je pogovarjala za menoj, se je obrnila.

«Vojaka», je vzkliknila. «Vi torej ne stanujete tu? To se pravi, da sumo pomagati? Torej hvala! Tudi jaz pomagam. Moje nadstropje še ne gori. Toda kljub temu je treba pomagati. Pojdite po svojih opravkih. Bomo že sami opravili... Hvala vam!»

Šel sem.

«Počakajte», je zavpila za menoj in, ko sem se obrnil, mi je stisnila v roke košček papirja. «Storite mi to uslugo, prosim, jaz nimam telefona.»

Rekel sem, da bom napravil, čeprav nisem vedel, zakaj gre. Pri viti požara sem prečital listek. Na njem je bilo napisano:

«Kličite številko 4-58-65, Petra Nikolajeviča Smirnova. Peter, je v tretje nadstropje. Nimam ti od kje telefonirati v tovarno. Jutri bo gorelo pri nas. Priidi, da izvečemo stvari. Nadaj.»

Vtaknil sem ga v žep in šel v Astorijo. Odsev je ostal za menoj, neba ne bilo še žareč in sneg se je lesketal.

18. januarja.

V uredništvu so mi danes izročili brzojavko, ki mi jo je poslal naš časopis. V njej je bilo rečeno, naj hitro odpošljem gradivo za Leninovo proslavo. Brzojavka je prispela večeraj, jaz sem jo dobil danes. Da bi gradivo prispelo o pravem času, sem ga moral oddati najpozneje jutri zvečer.

(Nadaljevanje sledi)